

DESATERO ZAMĚSTNAVATELE

- zdravotní způsobilost zaměstnance pro vykonávanou činnost ověřit na základě závěru pracovnělékařské prohlídky provedené ve zdravotnickém zařízení poskytujícím pracovnělékařské služby,
- stanovit dobu zácvičku na pracovišti a odpovědnou osobu, pod jejímž vedením bude pracovník pracovat v době zácvičku,
- vést dokumentaci o provedených školeních, poskytnutých informacích a pokynech, provedených školeních, poskytnutých informacích a pokynech,
- seznámit zaměstnance s místními podmínkami na pracovišti. Školení se provádí před přidělením práce, kterou bude pracovník dle pracovní smlouvy vykonávat. Součástí tohoto školení je informace o rizicích možného ohrožení zdraví a života, jímž je zaměstnanec při práci vystaven a příslušná opatření organizace k odstranění nebo snížení těchto rizik. Vstupní školení provést v den nástupu pracovníka do práce. Tzn. seznámit zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které musí při své práci dodržovat,
- ověřit platnost dokladů o odborné způsobilosti potřebných k výkonu činnosti zaměstnance, které získal v době před nástupem do Vaší organizace. (Např. odborná způsobilost pro obsluhu zemních strojů, montáž lešení, svářečské práce aj.),
- stanovit dobu zácvičku na pracovišti a odpovědnou osobu, pod jejímž vedením bude pracovník pracovat v době zácvičku,
- vybavit zaměstnance osobními ochrannými pracovními prostředky (OOPP), kterými musí být zaměstnanec chráněn v případech, kdy nelze rizika odstranit nebo dostatečně omezit technickými nebo jinými opatřeními. OOPP se poskytují na základě vlastního seznamu organizace zpracovaného ve smyslu nařízení vlády č. 495/2001 Sb., zaměstnanec musí být seznámen s návodem na jejich použití,
- seznámit zaměstnance s technologickými a pracovními postupy, které musí při své práci dodržovat,
- seznámit zaměstnance s návody pro bezpečnou obsluhu strojů a zařízení, které bude při své práci používat,
- ověřit znalosti zaměstnance z předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, se kterými byl seznámen.

Další povinnosti zaměstnavatele

- Zaměstnavatel je povinen odborové organizaci a zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci anebo přímo zaměstnancům umožnit účast při jednáních týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci anebo jim poskytnout informace o takovém jednání, vyslechnout jejich informace, připomínky a návrhy na přijetí opatření týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména návrhy na odstranění rizik nebo omezení působení rizik, která není možno odstranit,
- projednat podstatná opatření týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vyhodnocení rizik, přijetí a provádění opatření ke snížení jejich působení, výkon prací v kontrolovaných pásmech a zařazení prací do kategorií, organizaci školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a určení odborně způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik podle zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- zaměstnavatel je povinen organizovat nejméně jednou v roce prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele v dohodě s odborovou organizací a se souhlasem zástupce zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zjištěné nedostatky odstraňovat.

Kontakty

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 921 111, fax: +420 224 918 391
web: <http://www.mpsv.cz>

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.
www.vubp.cz
www.bozpinfo.cz

Základní povinnosti zaměstnavatele v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) je upravena množstvím právních a ostatních předpisů. V rámci harmonizace našeho právního řádu s právem EU byla většina dosavadních právních předpisů upravena. Orientace v právních předpisech v této oblasti není jednoduchá. Přitom právě oblast BOZP je vázána obsáhlou právní úpravou.

Pro základní orientaci se předkládají některé základní povinnosti zaměstnavatelů v BOZP

- Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce. Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložená zaměstnavateli nebo zvláštními právními předpisy je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.
- Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích. Náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je povinen hradit zaměstnavatel; tyto náklady nesmějí být přenášeny přímo ani nepřímo na zaměstnance.
- Zaměstnavatel je dále povinen:
 - nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,
 - informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena,
 - zajistit, aby práce v případech stanovených zvláštním právním předpisem vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají platný zdravotní průkaz, kteří se podrobili zvláštnímu očkování nebo mají doklad o odolnosti vůči nákaze,
 - sdělit zaměstnancům, u kterého poskytovatele pracovních lékařských služeb jim budou poskytnuty pracovnílékařské služby a jakým druhům očkování a jakým preventivním prohlídkám

a vyšetřením souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit, umožnit zaměstnancům podrobit se těmto očkováním, prohlídkám a vyšetřením v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví,

- nahradit zaměstnanci, který se podrobí preventivní prohlídce, vyšetření nebo očkování podle písmene d), případnou ztrátu na výděleku, a to ve výši průměrného výděleku, popřípadě ve výši rozdílu mezi náhradou mzdy nebo platu nebo nemocenským a průměrným výdělkem,
- zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, zaměstnancům agentury práce dočasně přiděleným k výkonu práce k jinému zaměstnavateli, mladistvým zaměstnancům podle potřeb vykonávané práce dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště,
- zabezpečit, aby zaměstnanci jiného zaměstnavatele vykonávající práce na jeho pracovištích obdrželi před jejich zahájením vhodné a přiměřené informace a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a o přijatých opatřeních, zejména ke zdolávání požárů, poskytnutí první pomoci a evakuace fyzických osob v případě mimořádných událostí,
- jestliže při práci přichází v úvahu expozice rizikovým faktorům poškozujícím plod v těle matky, informovat o tom zaměstnankyně. Těhotné zaměstnankyně, zaměstnankyně, které kojí, a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu je dále povinen seznámit s riziky a jejich možnými účinky na těhotenství, kojení nebo na jejich zdraví a učinit potřebná opatření, včetně opatření, která se týkají snížení rizika psychické a fyzické únavy a jiných druhů psychické a fyzické zátěže spojené s vykonávanou prací, a to po celou dobu, kdy je to nutné k ochraně jejich bezpečnosti nebo zdraví dítěte,
- umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci,
- nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí újmy na zdraví a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,

- zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy,
- zajistit informace a pokyny vždy při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů. O informacích a pokynech je zaměstnavatel povinen vést dokumentaci,
- v případě pracovního úrazu objasnit příčiny a okolnosti vzniku tohoto úrazu za účasti zaměstnance, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, svědků a za účasti odborové organizace a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bez vážných důvodů neměnit stav na místě úrazu do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu. O pracovním úrazu zaměstnance jiného zaměstnavatele je zaměstnavatel povinen bez zbytečného odkladu uvědomit zaměstnavatele úrazem postiženého zaměstnance, umožnit mu účast na objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu a seznámit ho s výsledky tohoto objasnění,
- vést v knize úrazů evidenci o všech úrazech, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující 3 kalendářní dny,
- vyhotovovat záznamy a vést dokumentaci o všech pracovních úrazech, jejichž následkem došlo ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny, nebo k úmrtí zaměstnance.

Při vstupu zaměstnance do zaměstnání je zaměstnavatel povinen:

- vstupní školení provést v den nástupu pracovníka do práce. Tzn. seznámit zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které musí při své práci dodržovat,
- ověřit platnost dokladů o odborné způsobilosti potřebných k výkonu činnosti zaměstnance, které získal v době před nástupem do Vaší organizace. (Např. odborná způsobilost pro obsluhu zemních strojů, montáž lešení, svářečské práce aj.),